

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

UITKOMST KWALITEITSONDERZOEK NIET BEKOSTIGD PRIMAIR ONDERWIJS

Vivere democratisch onderwijs

TE Rotterdam

School:	Vivere democratisch onderwijs
Plaats:	Rotterdam
BRIN-nummer:	31FA
Datum uitvoering onderzoek:	20 maart 2018
Datum vaststelling rapport:	29 juni 2018

INHOUD

1	UITKOMST ONDERZOEK VIVERE DEMOCRATISCH ONDERWIJSTE ROTTERDAM.....	4
	DE ONDERZOEKSCRITERIA	4
2	BEVINDINGEN EN OORDELEN PER ONDERLIGGEND KWALITEITSASPECT EN ONDERZOEKSCRITERIUM	6
	2.1 INLEIDING	6
3	SAMENVATTEND OORDEEL.....	18
	BIJLAGE BIJ HET ONDERZOEKSKADER	19

1 **Uitkomst onderzoek Vivere democratisch onderwijs te Rotterdam**

Dit rapport van de Inspectie van het Onderwijs bevat de uitkomsten van het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs op Vivere democratisch onderwijs te Rotterdam. Vivere democratisch onderwijs is een B3-school: een particuliere school die de status heeft van 'school in de zin van artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 3 van de Leerplichtwet 1969'. Het onderzoek waarover de inspectie rapporteert, vond plaats op 20 maart 2018.

De inspectie beoordeelt en waardeert de kwaliteit van het onderwijs door onderzoek te doen naar de aspecten van kwaliteit die zijn vastgelegd in de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT). In het onderzoekskader niet bekostigd primair onderwijs 2017 is uitgewerkt om welke aspecten dit bij een B3-school gaat en op welke wijze het onderzoek door de inspectie vorm en inhoud krijgt. Het onderzoekskader niet bekostigd primair onderwijs 2017 bevat de voor het primair onderwijs vastgestelde minimumnormen.

De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs met behulp van een beperkte set onderzoekscriteria die ruimte laat voor de wijze waarop de school het onderwijs inricht en tegelijkertijd leidt tot een oordeel over de kwaliteit van het onderwijs. De onderzoekscriteria sluiten nauw aan bij de kwaliteitsaspecten uit de Wet op het onderwijstoezicht (WOT), maar zijn tegelijkertijd zo geformuleerd dat ze niet ingrijpen in de vrijheid van de B3-scholen om zelf de wijze van de organisatie en inrichting van het onderwijs te bepalen.

Daarnaast geeft het oordeel op de onderzoekscriteria duidelijkheid of de school met de wijze waarop zij haar onderwijs inricht voldoende tegemoet komt aan de criteria die de Leerplichtwet 1969 stelt aan een niet uit de openbare kas bekostigde B3-school waar onderwijs wordt gegeven aan leerlingen in de leeftijdsgroep van het basisonderwijs. De beoordeling van de kwaliteitsaspecten vindt derhalve plaats met behulp van de onderzoekscriteria die op de eisen die volgens de WOT en Wet op het primair onderwijs (WPO) van toepassing zijn alsmede op de eisen van 'overeenkomstige inrichting' die volgens de Leerplichtwet 1969 op B3-scholen van toepassing zijn.

Stimulerend toezicht en nalevingstoezicht gaan 'hand in hand', omdat de inspectie naar aanleiding van het kwaliteitsonderzoek tevens kan vaststellen of Vivere democratisch onderwijs nog steeds voldoet aan de criteria uit de Leerplichtwet 1969. Het verschil tussen nalevingstoezicht en stimulerend toezicht treedt aan het licht als de inspectie heeft vastgesteld dat een B3-school niet voldoet aan de norm. Als dat een norm is die niet samenvalt met een specifiek wettelijk voorschrift dan is er uitsluitend sprake van stimulerend toezicht; is dat echter een norm die wel samenvalt met een wettelijk voorschrift dan is er sprake van nalevingstoezicht.

De onderzoekscriteria

De onderzoekscriteria die de inspectie hanteert zijn als volgt geformuleerd:

1. Het aanbod bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs en de samenleving;
2. De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich voor te bereiden op passend vervolgonderwijs;
3. Het schoolklimaat leidt tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is;

4. Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen;
5. De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen;
6. Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften krijgen passende extra ondersteuning en begeleiding.
7. De ontwikkelresultaten van de leerlingen liggen ten minste op het niveau dat mag worden verwacht.
8. De school zorgt voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.

Om een oordeel te kunnen geven op deze onderzoekscriteria zijn daarbij waar nodig een of meer subcriteria geformuleerd.

De inspectie gaat tevens na of de school voldoet aan een aantal overige aspecten van naleving (onderzoekscriterium 9) in het Onderzoekskader NBO PO 2017):

- De school zorgt voor bevoegde leraren die in het bezit zijn van een VOG;
- De school is een dagschool;
- Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven;
- De school heeft een schoolplan waarin het beleid ten aanzien van burgerschapsonderwijs is opgenomen;
- De school heeft een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling die aan de eisen voldoet;
- De school meldt de in- en uitschrijving en verwijdering van leerlingen en ongeoorloofd verzuim van meer dan 16 uur per vier weken aan de gemeente.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- analyse van documenten en gegevens over Vivere democratisch onderwijs die bij de inspectie aanwezig zijn.
- schoolbezoek, waarbij:
 - schooldocumenten zijn bestudeerd;
 - onderwijsactiviteiten zijn bijgewoond;
 - gesprekken met het bevoegd gezag, de directie, leraren en leerlingen zijn gevoerd.

Opzet van de rapportage

Dit hoofdstuk vermeldt de onderzoekscriteria op grond waarvan de Inspectie van het Onderwijs tot het advies is gekomen. Hoofdstuk 2 bevat de oordelen van de inspectie ten aanzien van deze onderzoekscriteria en de overige aspecten van naleving, alsmede de onderbouwing daarvan. Hoofdstuk 3 bevat het samenvattend oordeel van de inspectie en tevens het oordeel of de school voldoet aan de criteria voor een school zoals bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 3, van de Leerplichtwet 1969. Bijlage 1 brengt de uitkomsten van het onderzoek dat de inspectie op 20 maart 2018 op Vivere democratisch onderwijs heeft uitgevoerd inzichtelijk in beeld.

2 **Bevindingen en oordelen per onderliggend kwaliteitsaspect en onderzoekscriterium**

In dit hoofdstuk geeft de inspectie, na een inleiding over de overwegingen van de inspectie, een oordeel over alle kwaliteitsaspecten en onderzoekscriteria, gevolgd door een korte toelichting alsmede een oordeel over de overige aspecten van naleving.

2.1 **Inleiding**

Bij de beoordeling van de kwaliteitsaspecten en onderzoekscriteria heeft de inspectie het volgende meegewogen.

Bij de beoordeling van de kwaliteitsaspecten en onderzoekscriteria en, voor zover van toepassing, de onderliggende subcriteria heeft de inspectie kennis genomen van de uitgangspunten van Vivere democratisch onderwijs en de schriftelijke informatie die voorafgaand aan het onderzoek aan de inspectie is verstrekt dan wel is vermeld op de website van de school.

Het betreft met name:

- Het schoolplan 2018
- Jaarplanning 2018
- Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid
- Pedagogisch beleidsplan BSO

Deze informatie is bij het onderzoek betrokken.

Voorts stelt de inspectie vast dat op 20 maart 2018 30 leerplichtige leerlingen bij Vivere democratisch onderwijs staan ingeschreven. Daarvan zijn 12 leerlingen in de basisschoolleeftijd leerplichtig. De school vangt daarnaast één 4-jarige leerling op.

Kwaliteitsaspecten en onderzoekscriteria

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 1 - Het aanbod bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs en de samenleving.

Zie voor de wettelijke criteria art. 2 WPO, art. 8 leden 1 t/m 3 en 9 WPO, art. 9 leden 1 t/m 7, 9 en 11 WPO en bijlage bij het Besluit vernieuwde kerndoelen WPO in samenhang met art. 1a1 lid 1 onder a Leerplichtwet 1969.

De vaststelling of het leerstofaanbod leerlingen voorbereidt op voortgezet vervolgonderwijs en de samenleving vindt plaats aan de hand van zes subcriteria:

- 1.1 Het aanbod in Nederlandse taal is dekkend voor de kerndoelen*;
- 1.2 Het aanbod in rekenen en wiskunde is dekkend voor de kerndoelen*;
- 1.3 De school neemt de referentieniveaus voor Nederlandse taal en rekenen als uitgangspunt*;
- 1.4 De leerbronnen waarborgen een breed vormingsaanbod, gericht op een veelzijdige ontwikkeling*;
- 1.5 De leerbronnen zijn afgestemd op de onderwijsbehoeften van (individuele) leerlingen;
- 1.6 De leerbronnen dragen aantoonbaar bij aan de bevordering van sociale integratie en burgerschap en de kennis over en kennismaking met de verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten*.

Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief beoordeeld.

De zes subcriteria zijn positief beoordeeld.

Toelichting

Bij de beoordeling van de subcriteria bij het onderzoekscriterium over het leerstofaanbod merkt de inspectie het volgende op.

Uit de Wet op het primair onderwijs (WPO) volgt dat de leerplichtigen langs de kerndoelen moeten worden geleid en hun vorderingen inzichtelijk moeten zijn. De school dient de referentieniveaus als uitgangspunt voor het onderwijs te nemen. Het volgen van de ontwikkeling van de leerlingen zal kenbaar en controleerbaar moeten zijn, bijvoorbeeld om vast te stellen dat zij na acht jaar over voldoende capaciteiten beschikken om te kunnen doorstromen naar het voortgezet onderwijs. Leerlingen verschillen echter in mogelijkheden en de wijze waarop zij hun inzichten opbouwen, hun mentale modellen construeren en hun kennis vergroten. Het is aan de scholen hoe zij met die verschillen omgaan (subcriterium 1.5 – stimulerend). Een negatief resultaat op dit subcriterium leidt tot het oordeel 'kan beter'. Dit heeft geen gevolgen voor de vraag of de leerlingen hun leerplicht kunnen vervullen op Vivere democratisch onderwijs.

Subcriteria 1.1, 1.2 en 1.3

Het aanbod in Nederlandse taal en rekenen en wiskunde is dekkend voor de kerndoelen*. De school neemt de referentieniveaus voor Nederlandse taal en rekenen als uitgangspunt*.

Bevindingen

In de door Vivere democratisch onderwijs aangeleverde documenten is een opsomming opgenomen van leerbronnen die betrekking hebben op de kerndoelen voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde en tevens hoe het aanbod leidt tot de referentieniveaus voor Nederlandse taal en rekenen.

Vivere democratisch onderwijs maakt gebruik van reguliere onderwijsmethodes die zijn afgestemd op de kerndoelen voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde en de referentieniveaus voor Nederlandse taal en rekenen. Daarnaast ontwikkelt de school eigen materialen die aansluiten bij de behoefte van leerlingen om de stof van verschillende vakken integraal te onderzoeken.

Conclusie

De inspectie beoordeelt subcriterium 1.1, subcriterium 1.2 en subcriterium 1.3 positief omdat de leerlingen geleid op de genoemde bevindingen langs de kerndoelen worden geleid en daarmee de referentieniveaus worden bereikt. Daarmee is voldaan aan het wettelijk voorschrift op grond van artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969.

Subcriterium 1.4

De leerbronnen waarborgen een breed vormingsaanbod, gericht op een veelzijdige ontwikkeling*.

Bevindingen

In de door Vivere democratisch onderwijs aangeleverde documenten is een opsomming opgenomen van leerbronnen die betrekking hebben op een breed vormingsaanbod dat gericht is op een brede ontwikkeling. In de beschrijving van Vivere democratisch onderwijs is een directe relatie gelegd tussen de kerndoelen en de daarin onderscheiden domeinen en de wijze waarop dit in de praktijk wordt gerealiseerd.

In de ter plekke getoonde methodes en digitale middelen ligt een waarborg van een breed vormingsaanbod. Het bevorderen van de brede ontwikkeling van leerlingen is een belangrijk uitgangspunt van het onderwijs van Vivere. We hebben tijdens het

onderzoek gezien hoe Vivere de ontwikkeling van de leerlingen (Vivere noemt hen studenten) stimuleert. Zo zagen we onderbouwleerlingen in een les woordherkenning bezig met rijmwoorden. Leerlingen uit de bovenbouw hebben een project over "veroudering bij ouderen" uitgevoerd waarbij zij gebruik hebben gemaakt van materiaal van de Leidse Universiteit, en interview- en filmtechnieken hebben geleerd en benut. Ook zagen we dat leerlingen via een motie kunnen aangeven over welke onderwerpen zij een les of een serie lessen willen krijgen. De school beschikt over een ontdekruijnte, een zaal voor gym, yoga en dans. De sociale competenties van de leerlingen worden onder andere ontwikkeld doordat leerlingen uit verschillende leeftijdsgroepen met elkaar aan thema's en projecten werken. In de verschillende kringen, waarin gestructureerd onderwerpen met elkaar worden besproken, leren de leerlingen gespreksvaardigheden en het gezamenlijk komen tot een beslissing.

Conclusie

De inspectie beoordeelt subcriterium 1.4 positief omdat de gevolgde werkwijze waaronder het hanteren van leerbronnen een breed vormingsaanbod gericht op een veelzijdige ontwikkeling waarborgt. Daarmee is voldaan aan het wettelijk voorschrift op grond van artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969.

Subcriterium 1.5

De leerbronnen zijn afgestemd op de onderwijsbehoeften van (individuele) leerlingen.

Bevindingen

De leerbronnen waar de school over beschikt, bieden een ruime keuze aan de leerlingen om een bij hun mogelijkheden en vragen passende vorm te kiezen. Op basis van de individuele ontwikkeling en de leerwensen van leerlingen, die via moties en de schoolkring worden gekozen, stelt Vivere een onderwijsprogramma samen.

Conclusie

De inspectie beoordeelt subcriterium 1.5 positief, omdat de school voldoende leerbronnen ter beschikking heeft voor het afstemmen op de onderwijsbehoeftes van individuele leerlingen.

Subcriterium 1.6

De leerbronnen dragen aantoonbaar bij aan de bevordering van sociale integratie en burgerschap en de kennis over en kennismaking met de verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten*.

Bevindingen

In de door Vivere aangeleverde documenten is een opsomming opgenomen van leerbronnen die betrekking hebben op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie en de kennis over en kennismaking met de verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten.

In de beschrijving die Vivere democratisch onderwijs heeft aangereikt is een directe relatie gelegd tussen bovenstaande leerdoelen en de wijze waarop deze in de praktijk worden gerealiseerd.

Leerlingen, leraren, ouders en bestuursleden bij Vivere vormen met elkaar een betrokken leergemeenschap. In de kringen wordt volgens de consent-methode afgesproken hoe het onderwijsprogramma er uitziet en welke regels en afspraken men zo belangrijk vindt dat bij niet-naleving er een bemiddelingskring wordt samengesteld. Ieder is op zijn of haar manier medeverantwoordelijk voor een goede gang van zaken op de school. De leerlingen leren zich te verdiepen in verschillende meningen en de verschillen tussen elkaar te accepteren. Dit werkt als voorbereiding op het omgaan met diversiteit in de samenleving.

Conclusie

De inspectie beoordeelt subcriterium 1.6 positief. Vivere democratisch onderwijs voldoet aan de eis dat de inrichting van het onderwijs voldoet aan het wettelijk voorschrift op grond van artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 2 – De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich voor te bereiden op passend vervolgonderwijs.

Zie voor de wettelijke criteria art. 2 WPO en art. 8 lid 9 onder a WPO in samenhang met art. 1a1 lid 1 onder a Leerplichtwet 1969.

Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief beoordeeld.

Toelichting

De wet gaat er vanuit dat leerlingen in beginsel binnen een tijdvak van acht aaneensluitende schooljaren de school hebben doorlopen. Daarnaast gaat de inspectie er vanuit dat het onderwijs zodanig is ingericht dat zoveel mogelijke leerlingen bij het bereiken van de leeftijd van twaalf jaar, de kerndoelen hebben bereikt.

Bevindingen

De leerlingen worden gestructureerd langs de kerndoelen geleid en het is daarmee kenbaar en controleerbaar of de leerlingen aan de kerndoelen (zullen) voldoen.

Conclusie

De inrichting van het onderwijs op Vivere democratisch onderwijs is er op gericht dat zoveel mogelijk leerlingen in beginsel bij het bereiken van de leeftijd van twaalf jaar, de kerndoelen hebben bereikt.

Aan de eis dat de leerlingen in beginsel de school binnen een periode van acht jaar kunnen doorlopen, wordt voldaan. Daarmee is voldaan aan artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 3 - Het schoolklimaat leidt tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is.

Zie voor de wettelijke criteria art. 4c WPO in samenhang met art. 1a1 lid 1 onder a Leerplichtwet 1969.

De vaststelling of het schoolklimaat tot een leeromgeving leidt die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is, vindt plaats aan de hand van vier subcriteria:

- 3.1 De school draagt zorg voor de fysieke, psychische en sociale veiligheid van de leerlingen*;
- 3.2 De leraren bevorderen het zelfvertrouwen van de leerlingen;
- 3.3 De leraren bevorderen dat leerlingen op een respectvolle wijze met elkaar omgaan;
- 3.4 De leraren/de leerlingen handhaven de afgesproken gedragsregels.

Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief beoordeeld.

Alle vier subcriteria zijn positief beoordeeld. Het schoolklimaat leidt tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is.

Toelichting

Bij de beoordeling van het schoolklimaat beoordeelt de inspectie of de leeromgeving veilig is, omdat dit de wettelijke eis is die onder dit onderzoekscriterium ligt (subcriterium 3.1 van het Onderzoekskader NBO PO 2017).

De school is verplicht zorg te dragen voor de fysieke, psychische en sociale veiligheid (art. 4c WPO). Daartoe monitort de school jaarlijks door middel van een objectief instrument (bijvoorbeeld een vragenlijst of een gestandaardiseerd gesprek) de veiligheidsbeleving en het welbevinden van leerlingen. Daarnaast hoort de school een veiligheidsbeleid te hebben, en is er iemand aangewezen die als aanspreekpunt in het kader van pesten fungeert en het beleid op dat gebied coördineert.

Een negatief resultaat op de andere drie subcriteria leidt tot het oordeel 'kan beter'. Dit heeft geen gevolgen voor de vraag of de leerlingen hun leerplicht kunnen vervullen op Vivere democratisch onderwijs.

Subcriterium 3.1

De school draagt zorg voor de fysieke, psychische en sociale veiligheid van de leerlingen*.

Bevindingen

De school heeft een veiligheidsbeleid en tevens een persoon die is aangewezen als aanspreekpunt in het kader van pesten.

De school brengt jaarlijks de veiligheidsbeleving in kaart door middel van vraaggesprekken met leerlingen en ouders. Het is een wettelijke eis dat een meer objectieve gegevensverzameling plaatsvindt. De school kan verkennen welke bevraging democratische scholen gaan opzetten, of gebruik gaan maken van een bestaande vragenlijst. We verwachten dat Vivere uiterlijk voor 1 januari 2019 de veiligheidsbeleving op een meer objectieve wijze in kaart brengt.

De school is in het schooljaar 2017-2018 verhuisd naar een grotere, nieuwe locatie, met veiligheidsvoorzieningen op de buitendeur en de binnendeuren die maken dat de kleinste leerlingen niet zomaar weg kunnen lopen of zich kunnen bezeren. Leerlingen van verschillende leeftijd werken in groepjes samen, overleggen over vraagstukken en gebruiken samen de lunch. In deze activiteiten is de zorgzaamheid van oudere leerlingen naar jongere kinderen opvallend positief.

Conclusie

De inrichting en organisatie van het onderwijs op Vivere democratisch onderwijs is er op gericht dat de leeromgeving volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig is. Daarmee voldoet Vivere democratisch onderwijs aan het wettelijk voorschrift op grond van artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969.

Subcriterium 3.2

De leraren bevorderen het zelfvertrouwen van de leerlingen.

Bevindingen

De observaties tijdens het schoolbezoek hebben aangetoond dat de leraren waar mogelijk het zelfvertrouwen van leerlingen op een positieve wijze stimuleren. Leraren dagen leerlingen uit om met leervragen te komen en zorgen ervoor dat leerlingen verschillende kanten van een onderwerp betrekken in hun leren. Docenten hebben een positieve benadering in de leergesprekken en geven leerlingen regelmatig complimenten.

In het gesprek met leerlingen geven zij aan dat docenten hen serieus nemen en hen stimuleren om hun onderzoekende geest de ruimte te bieden.

Conclusie:

We hebben geconstateerd dat leraren het zelfvertrouwen van de leerlingen bevorderen. Daarmee waarderen we subcriterium 3.2 als positief.

Subcriterium 3.3

De leraren bevorderen dat leerlingen op een respectvolle wijze met elkaar omgaan.

Bevindingen

Respectvolle omgang blijkt tijdens gesprekken, lessen en andere activiteiten. Daarbij stimuleren de leraren waar mogelijk en nodig dat de leerlingen ook onderling respectvol met elkaar omgaan.

Tijdens lesbezoek en het bijwonen van de gezamenlijke lunch en in het gesprek met leerlingen van verschillende leeftijden hebben wij gezien dat leerlingen onderling respectvol met elkaar omgaan. In de lessen besteden leraren aandacht aan eisen van welgevoeglijkheid.

Conclusie

De school voldoet aan subcriterium 3.3.

Subcriterium 3.4

De leraren/leerlingen handhaven de afgesproken gedragsregels.

Bevindingen

In gevallen dat dat nodig is, wijzen de leraren de leerlingen op de, veelal samen gemaakte, afspraken.

De school maakt gebruik van de bemiddelingskring om overtreding van de gemaakte afspraken te bespreken.

Conclusie

De school voldoet aan subcriterium 3.4.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 4 - Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen. Zie voor de wettelijke criteria art. 8 leden 1, 4 en 8 WPO en art. 9 lid 9 WPO in samenhang met art. 1a1 lid 1 onder a Leerplichtwet 1969.

De beoordeling van dit onderzoekscriterium vindt plaats aan de hand van twee subcriteria:

4.1 De inrichting van het onderwijs maakt een ononderbroken ontwikkelproces mogelijk*;

4.2 De leraren stemmen het pedagogisch-didactisch handelen af op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen*.

Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief beoordeeld.

De twee subcriteria zijn positief beoordeeld.

Toelichting

Volgens de WPO dient het onderwijs zo te zijn ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelproces kunnen doorlopen. Het pedagogisch-didactisch handelen moet dus passen bij het ontwikkelniveau van de leerlingen en met hun meegroeien. De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het pedagogisch-didactisch

handelen op een wijze die past bij de eigen opvattingen van het bevoegd gezag over 'onderwijzen en leren'.

Subcriterium 4.1

De inrichting van het onderwijs maakt een ononderbroken ontwikkelproces mogelijk*.

Bevindingen

Vivere democratisch onderwijs kiest vanuit haar pedagogische richting, voor vraaggestuurd onderwijs. In de visie van de school betekent dit dat leerlingen vragen stellen passend bij hun niveau.

Leerlingen volgen lessen waarbij gebruik gemaakt wordt van de gebruikelijke lesmethoden, die het mogelijk maken om een ononderbroken ontwikkelproces mogelijk te maken. Daarnaast werken leerlingen op basis van hun leervragen aan projecten die leergebieden overstijgen. Over de aanpak en de uitvoering van de projecten maken leerlingen en docenten afspraken, zodat de vordering van de projecten een voortgaande ontwikkeling mogelijk maakt.

Conclusie

De inrichting van het onderwijs maakt een ononderbroken ontwikkelproces mogelijk. Daarmee is voldaan aan artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969.

Subcriterium 4.2

De leraren stemmen het pedagogisch-didactisch handelen af op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen*.

Bevindingen

De inspectie heeft geconstateerd dat de leraren, als er vragen van leerlingen komen, gericht aandacht besteden aan de gevraagde ondersteuning en/of hulp en dit op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen afstemmen.

De inspectie heeft geconstateerd dat de school leeftijdsgroepen hanteert met elk hun eigen pedagogische en didactische benadering, terwijl er ook groepen zijn waar leerlingen van verschillende leeftijden samenwerken en van elkaar leren.

Conclusie

Uit observaties is gebleken dat het oordeel op het tweede subcriterium positief is. Daarmee is voldaan aan artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 5 – De school volgt de ontwikkeling van leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen.

Zie voor de wettelijke criteria art. 2 WPO, art. 8 lid 1 WPO en art. 9 WPO in samenhang met art. 1a1 lid 1 onder a, Leerplichtwet 1969.

Het oordeel op dit kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium is positief.

Toelichting

Uit de WPO volgt dat de leerplichtigen langs de kerndoelen moeten worden geleid en hun vorderingen inzichtelijk moeten zijn en dat scholen deze vastleggen.

Van scholen wordt verwacht dat zij ten minste de voortgang van leerlingen bij de ontwikkeling op het terrein van de Nederlandse taal en rekenen en wiskunde volgen (artikel 8, eerste lid, WPO en artikel 9 WPO). Daarnaast dienen scholen de resultaten van het onderwijsleerproces inzichtelijk te maken en vast te leggen. Scholen volgen de voortgang aan de hand van instrumenten en/of met behulp van

werkwijzen die passen bij hun visie op 'onderwijzen en leren'. De inspectie sluit aan bij de opvattingen van het bevoegd gezag op dit punt.

Bevindingen

Op Vivere democratisch onderwijs gebeurt dit door middel van een digitaal volgsysteem. In het volgsysteem zijn de stadia van ontwikkeling per leergebied en per leeftijdscategorie weergegeven. De school kent de ontwikkelstappen en vergelijkt die met de ontwikkeling van de leerlingen. Enkele keren per jaar bespreken docenten en schoolleiding de ontwikkeling van de leerling met de leerling en zijn of haar ouders.

Conclusie

Vivere democratisch onderwijs voldoet aan het vereiste op grond van de WPO dat de school de ontwikkeling van haar leerlingen zodanig volgt dat zij ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. Daarmee is voldaan aan artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 6 – Extra ondersteuning Zie voor de wettelijke criteria art. 8 leden 4 , 8 en 10 WPO in samenhang met art. 1a1 lid 1 onder a LPW'69.

De vaststelling of leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften passende zorg en begeleiding (kunnen) krijgen, vindt plaats aan de hand van drie subcriteria:

- 6.1 De school signaleert welke leerlingen extra ondersteuning nodig hebben*;
- 6.2 De school bepaalt de aard van de extra ondersteuning die gesignaleerde leerlingen nodig hebben*;
- 6.3 De school voert de extra ondersteuning daadwerkelijk uit*.

Het kwaliteitsaspect 6 en de onderzoekscriteria 6.1, 6.2 en 6.3 wordt positief gewaardeerd.

De drie subcriteria zijn positief beoordeeld.

Wij beschrijven onze bevindingen en conclusies over de drie subcriteria in samenhang.

Toelichting

De school zorgt voor een toereikende organisatie en deskundige ondersteuning van het onderwijs voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

Subcriterium 6.1, 6.2, 6.3

De school signaleert welke leerlingen extra ondersteuning nodig hebben

De school bepaalt de aard van de extra ondersteuning die gesignaleerde leerlingen nodig hebben

De school voert de extra ondersteuning daadwerkelijk uit *.

Bevindingen

De school heeft een systeem van signalering. Wekelijks bespreken de begeleiders wat hun opvalt in de ontwikkeling van leerlingen en of vervolgactie gewenst is. De school bespreekt op deze wijze alle leerlingen. De school bespreekt eventuele benodigde ondersteuning met leerlingen en ouders. Het aanbod van ondersteuning of de eventuele verwijzing naar externe deskundigen neemt de school op in het leerlingvolgsysteem.

Conclusie

De school signaleert welke leerlingen zorg nodig hebben.

De school voert de zorg daadwerkelijk uit.

Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften krijgen extra ondersteuning en begeleiding. Daarmee is voldaan aan het gestelde in artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 7 – Ontwikkelresultaten De ontwikkelresultaten van de leerlingen liggen tenminste op het niveau dat mag worden verwacht.

Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief gewaardeerd.

Toelichting

Het basisonderwijs dient volgens de wet mede de grondslag voor het volgen van aansluitend voortgezet onderwijs te leggen. De inspectie past bij het bekijken van de kwaliteit van de ontwikkelresultaten aan het einde van de schoolperiode een werkwijze toe die toegesneden is op de kleinschaligheid van dit veld van scholen. De inspectie stelt op het niveau van de leerling vast of de resultaten van de betreffende leerling aan het einde van de basisschoolperiode op een niveau liggen dat mag worden verwacht. Als er geen of nauwelijks leerlingen aan het einde van de basisschoolperiode zijn, onderzoekt de inspectie aan de hand van de vorderingen van leerlingen gedurende de schoolperiode of de eindresultaten naar verwachting op het juiste niveau uit zullen komen (onderzoekscriterium 7 - stimulerend).

Bevindingen

Uit onderzoek in het leerlingvolgsysteem blijkt dat de Vivere de ontwikkeling van leerlingen nadrukkelijk monitort en verwerkt in het leerlingvolgsysteem. De ontwikkelresultaten van de leerlingen liggen op of boven het niveau dat van de leerlingen verwacht mag worden.

Conclusie

De ontwikkelresultaten van de leerlingen liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 8 – Kwaliteitszorg De school zorgt voor het behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.

De vaststelling of de school zorgt voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs, vindt plaats aan de hand van twee subcriteria:

- 8.1 De school draagt zorg voor continuïteit van het onderwijs;
- 8.2 De school laat zien dat zij werkt aan de verbetering van de onderwijskwaliteit.

Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief beoordeeld.

De twee subcriteria zijn positief beoordeeld.

Toelichting:

Voor de schoolloopbaan van leerlingen is het belangrijk dat er continuïteit in het onderwijs is. Om deze reden onderzoekt de inspectie of er sprake is van

voldoende bestendigheid van de instelling om te waarborgen dat het onderwijs kan doorgaan bij onvoorziene omstandigheden (subcriterium 8.1 – stimulerend).

Het kwaliteitsonderzoek door de inspectie neemt het eigen beleid van de school als uitgangspunt. De school krijgt de ruimte om de eigen doelen en ambities te presenteren. De school geeft aan 'wat zij verstaat onder kwalitatief goed onderwijs' en hoe de realisatie daarvan in de praktijk van het onderwijs vorm en inhoud krijgt en wordt gewaarborgd. De inspectie acht het daarvoor van belang dat de school zowel de eigen uitgangssituatie kent als regelmatig de effecten van het onderwijs met de direct betrokkenen evalueert (subcriterium 8.2 – stimulerend).

Subcriterium 8.1

De school draagt zorg voor continuïteit van het onderwijs.

Bevindingen

De huisvesting van de school is voor langere tijd geregeld. Vivere is onlangs verhuisd naar een nieuwe, ruimere locatie, niet ver van de eerste locatie. Met de verhuizing kan de school gedurende lange tijd onderwijs aanbieden, terwijl uitbreiding van de school is voorzien door extra ruimte te huren. De school heeft een vast bestand aan docenten en begeleiders. Bij ziekte is vervanging voorzien. De bedrijfsvoering van de school is zodanig, dat er een financiële buffer is bij onvoorziene tegenvallers. Leraren werken aan de hand van een planning, die in geval van ziekte makkelijk overdraagbaar is.

Conclusie

De school voldoet aan subcriterium 8.1.

Subcriterium 8.2

De school laat zien dat zij werkt aan de verbetering van de onderwijskwaliteit.

Bevindingen

De school houdt periodiek wensgesprekken met de leerlingen en ouders, waarin wordt besproken of de gestelde doelen zijn bereikt. Daarbij is ook onderwerp van gesprek of het onderwijs goed heeft aangesloten bij de gestelde doelen.

De school kent haar leerlingen goed vanuit een zorgvuldige intake en vanwege de kleinschalige situatie. De visie van de school gaat ervan uit dat leerlingen zelf actief bijdragen aan het opstellen van hun leerdoelen. In die visie past de regelmatige evaluatie die de school hanteert.

Ouders krijgen enkele malen per jaar een overzicht van de vorderingen van hun kinderen. Daarnaast vinden op informele basis gesprekken plaats over het welbevinden en de ontwikkeling van het kind.

Ouders zijn actief betrokken bij de schoolontwikkeling. Ouders kunnen zelf ook met voorstellen voor verbetering komen.

Conclusie

De school laat zien dat zij werkt aan de verbetering van haar onderwijskwaliteit. Daarmee beoordeelt de inspectie subcriterium 8.2 als positief.

Overige aspecten van naleving

Zie voor de wettelijke criteria art. 3 WPO, art. 4b WPO, art. 8 lid 3 WPO, art. 9 lid 13 WPO, art. 1, onder b subonderdeel 3 Leerplichtwet 1969, art. 18 Leerplichtwet 1969 en art. 21 Leerplichtwet 1969 in samenhang met art. 1a1 lid 1 onder a Leerplichtwet 1969.

Samenvattend oordeel:

De school voldoet aan de overige aspecten van naleving en voldoet daarmee aan artikel 1a1 onder a van de Leerplichtwet 1969.

9.1 De school zorgt voor bevoegde leraren die in het bezit zijn van een VOG

Toelichting

Het onderwijs moet worden gegeven door leraren die lesbevoegd zijn op grond van artikel 3 van de WPO, ze dienen in het bezit te zijn van een Verklaring omtrent gedrag (hierna: VOG) en niet krachtens rechterlijke uitspraak te zijn uitgesloten voor het geven van onderwijs.

Bevindingen

Ten behoeve van het verzorgen van primair onderwijs op Vivere democratisch onderwijs zijn leraren verbonden die in het bezit zijn van een bevoegdheid daarvoor. Daarbij kan Vivere democratisch onderwijs aantonen dat er altijd tenminste één bevoegde basisschoolleraar aanwezig is.

Voor betrokken leraren geldt tevens dat zij allemaal in het bezit zijn van een VOG.

Bij het doorlopen van de personeelsdossiers hebben wij vastgesteld dat docenten bevoegd zijn en beschikken over een VOG.

Conclusie

De bevoegdheden der leraren komen overeen met die van leraren aan een of meer van de scholen genoemd in artikel 1, onder b 1°, van de Leerplichtwet 1969.

9.2 De school is een dagschool

Toelichting

Een dagschool is een school waar onderwijs overdag plaatsvindt.

Bevindingen

Uit het huishoudelijk reglement van Vivere democratisch onderwijs blijkt dat de onderwijsactiviteiten overdag en van maandag tot en met vrijdag plaatsvinden. Vivere is ook in de zomermaanden geopend. Leerlingen nemen vakantie op passend bij de wensen van ouders en kinderen.

Conclusie

Vivere democratisch onderwijs is een dagschool. De school voldoet daarmee aan artikel 1, onder b, 3° Leerplichtwet 1969.

9.3 Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven

Toelichting

Het onderwijs dient in de Nederlandse taal te worden gegeven.

Bevindingen

Uit observaties is gebleken dat het onderwijs in het Nederlands wordt gegeven.

Conclusie

Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven. Daarmee is voldaan aan het

wettelijke voorschrift op grond van artikel 1a1 van de Leerplichtwet 1969.

9.4 De school heeft een schoolplan waarin het beleid ten aanzien van burgerschapsonderwijs is opgenomen

Toelichting

Het schoolplan moet ten minste een beschrijving bevatten van het beleid ten aanzien van burgerschapsonderwijs, sociale integratie en kennis over en kennismaking met de verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten.

Bevindingen

Vivere democratisch onderwijs beschikt over een schoolplan waarin een hoofdstuk is opgenomen waarin is aangegeven dat en hoe zij vorm geeft aan burgerschap en sociale integratie.

Leerlingen nemen via projecten kennis van groepen in de samenleving en hun levensomstandigheden. Het ouderen project is daar een mooi voorbeeld van.

Conclusie

Het schoolplan geeft een passage waarin is aangegeven dat en hoe de school vorm geeft aan burgerschap en sociale integratie.

9.5 De school heeft een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling die aan de eisen voldoet

Toelichting

De school dient een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling te hebben met een stappenplan waarin de 5 stappen worden doorlopen.

Bevindingen

Op de website van de school is de meldcode vermeld.

De inspectie heeft geconstateerd dat de school de meldcode huiselijk geweld hanteert. Dat blijkt uit notulen van het overleg tussen leraren. In de informatiegids voor ouders is de meldcode opgenomen.

Conclusie

De school heeft een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling die aan de eisen voldoet.

9.6 De school meldt de in- en uitschrijving van leerlingen en de verwijdering van leerlingen en ongeoorloofd verzuim van meer dan 16 uur per vier weken aan de gemeente

Toelichting

Op grond van de Leerplichtwet 1969 meldt het schoolhoofd de in- en uitschrijving van leerlingen, een beslissing tot verwijdering en/of ongeoorloofd verzuim van meer dan 16 uur per 4 weken aan de LPA.

Bevindingen

De school houdt een aan- en afwezigheidsregistratie bij en vermeldt bij afwezigheid de reden van verzuim.

Conclusie

De school meldt de in- en uitschrijving en verwijdering van leerlingen en ongeoorloofd verzuim van meer dan 16 uur per vier weken aan de gemeente. De school voldoet daarmee aan de artikelen 18 en 21 van de Leerplichtwet 1969.

3 Samenvattend oordeel

De Inspectie van het Onderwijs heeft vastgesteld dat op Vivere democratisch onderwijs te Rotterdam:

Het onderwijs met de wijze waarop het is ingericht tegemoet komt aan de criteria genoemd in artikel 1a1, lid 1, onder a, van de Leerplichtwet 1969.

De beoordeling van alle kwaliteitsaspecten/onderzoekscriteria en subcriteria is positief.

Dit betekent dat de inspectie op dit moment geen reden heeft om het toezicht te intensiveren.

Bijlage bij het onderzoekskader

Overzicht resultaten kwaliteitsonderzoek Vivere democratisch onderwijs te Rotterdam

Voor de kolommen met als opschrift 'ja' geldt tevens 'voldoende of in voldoende mate'; voor de kolommen met als opschrift 'nee' geldt tevens 'niet voldoende of niet in voldoende mate'.

Onderzoekscriterium 1: Aanbod		ja	nee ¹
Het aanbod bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs en de samenleving*		x	
Subcriteria:			
1.1	Het aanbod in Nederlandse taal is dekkend voor de kerndoelen*	x	
1.2	Het aanbod in rekenen en wiskunde is dekkend voor de kerndoelen*	x	
1.3	De school neemt de referentieniveaus voor Nederlandse taal en rekenen als uitgangspunt*	x	
1.4	De leerbronnen waarborgen een breed vormingsaanbod, gericht op een veelzijdige ontwikkeling*	x	
1.5	De leerbronnen zijn afgestemd op de onderwijsbehoeften van (individuele) leerlingen	x	
1.6	De leerbronnen dragen aantoonbaar bij aan de bevordering van sociale integratie en burgerschap en de kennis over en kennismaking met de verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten*	x	

Onderzoekscriterium 2: Leertijd		ja	nee
De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich voor te bereiden op passend vervolgonderwijs*		x	

Onderzoekscriterium 3: Schoolklimaat		ja	nee
Het schoolklimaat leidt tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig* en motiverend is		x	
Subcriteria:			
3.1	De school draagt zorg voor de fysieke, psychische en sociale veiligheid van leerlingen*	x	
3.2	De leraren bevorderen het zelfvertrouwen van de leerlingen.	x	
3.3	De leraren zorgen ervoor dat leerlingen op een respectvolle manier met elkaar omgaan	x	
3.4	De leraren/de leerlingen handhaven de afgesproken gedragsregels	x	

Onderzoekscriterium 4: Pedagogisch-didactisch handelen		ja	nee
Het pedagogisch didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen*		x	
Subcriteria:			
4.1	De inrichting van het onderwijs maakt een ononderbroken ontwikkelproces mogelijk*	x	
4.2	De leraren stemmen het pedagogisch-didactisch handelen af op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen. *	x	

¹ voor de kwaliteitsaspecten/onderzoekscriteria en subcriteria die niet tot de norm behoren, dient dit gelezen te worden als 'kan beter'

Onderzoekscriterium 5: Zicht op ontwikkeling		ja	nee
De school volgt de ontwikkeling van haar leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen*		x	

Onderzoekscriterium 6: Extra ondersteuning		ja	nee
Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften krijgen passende extra ondersteuning en begeleiding*		x	
Subcriteria:			
7.1	De school signaleert welke leerlingen extra ondersteuning nodig hebben*		
7.2	De school bepaalt de aard van de extra ondersteuning die de gesignaleerde leerlingen nodig hebben*	x	
7.3	De school voert de extra ondersteuning daadwerkelijk uit*	x	

Onderzoekscriterium 7: Ontwikkelresultaten		ja	nee
De ontwikkelresultaten van leerlingen liggen ten minste op het niveau dat mag worden verwacht		x	

Onderzoekscriterium 8: Kwaliteitszorg		ja	nee
De school zorgt voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs		x	
Subcriteria:			
8.1	De school draagt zorg voor continuïteit van het onderwijs	x	
8.2	De school laat zien dat zij werkt aan de verbetering van de onderwijskwaliteit	x	

Onderzoekscriterium 9: Overige aspecten van naleving		ja	nee
9.1	De school zorgt voor bevoegde leraren die in het bezit zijn van een VOG*	x	
9.2	De school is een dagschool*	x	
9.3	Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven*	x	
9.4	De school heeft een schoolplan waarin het beleid ten aanzien van burgerschapsonderwijs is opgenomen*	x	
9.5	De school heeft een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling die aan de eisen voldoet*	x	
9.6	De school meldt de in- en uitschrijving en verwijdering van leerlingen en ongeoorloofd verzuim van meer dan 16 uur per vier weken aan de gemeente*	x	

*zijn op grond van artikel 1a1 van de Leerplichtwet 1969 onderdeel van de norm.